

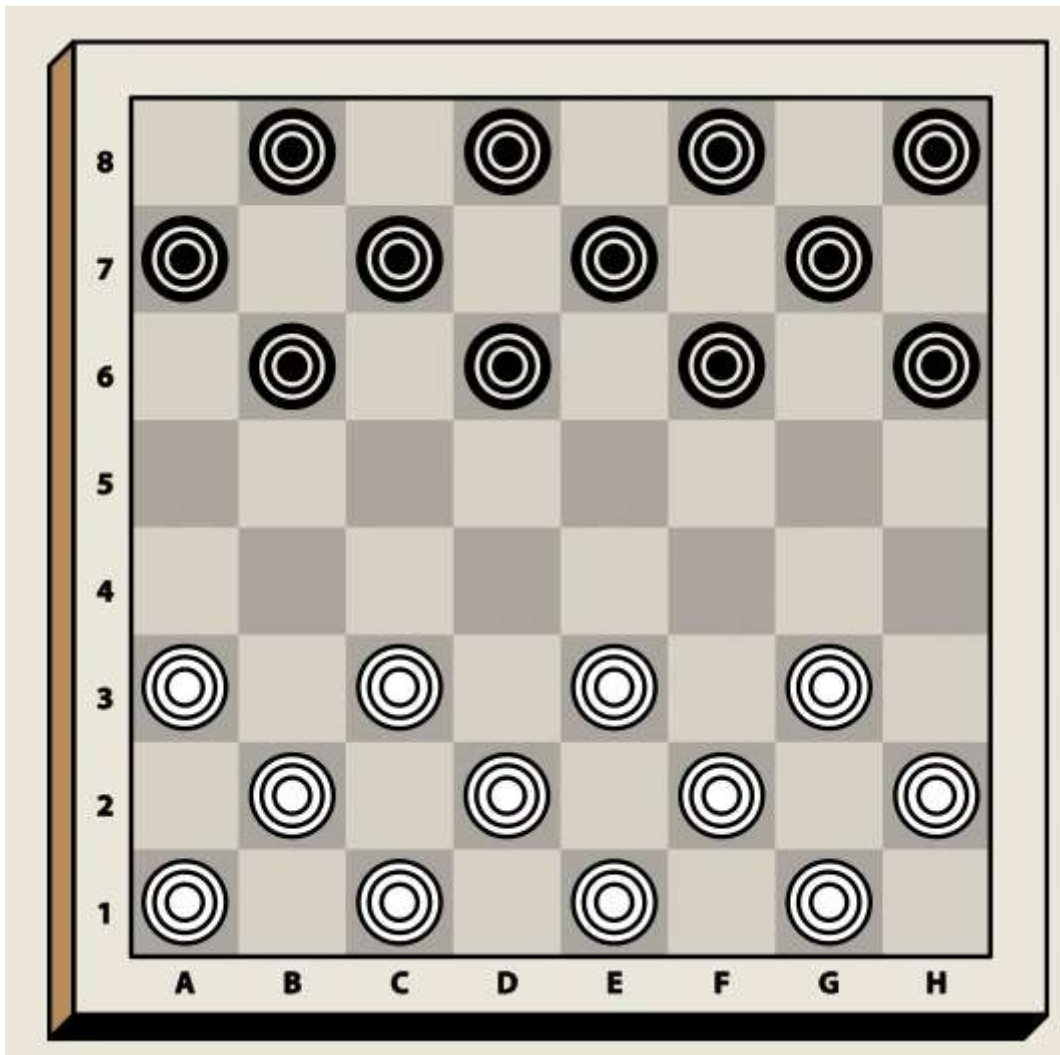
Як навчитися грати (і вигравати) у шашки?

1. Розберіться у видах шашок та починайте з класики – 64 шашок

Видів шашок дуже багато. Є сто клітинні шашки, є канадські, бразильські, вірменські, чеські, шашки го з Японії - практично в кожній країні свій вид шашок. Найпростіше почати з російських шашок - хоча б тому, що ви, швидше за все, і так маєте про них хоча б якесь уявлення: це найпопулярніший вид шашкової гри у світі. У російські шашки грають на 64-клітинній дошці (тобто підійде звичайна дошка для шахів).

Але загалом там все просто. Спочатку у кожного по 12 шашок. Шашки розміщуються лише на чорних полях. Першими ходять білі. Ходити можна лише по діагоналі, тільки вперед і лише на одну клітку. Якщо вам вдалося довести шашку до останньої горизонталі суперника, вона перетворюється на дамку, здатну ходити не на одну клітку, а як завгодно далеко (і назад теж). Якщо в хід гравця поруч із його шашкою виявляється шашка суперника, а за чужою шашкою – вільне поле, треба бити: тобто поставити свою шашку на вільне поле, а чужу прибрати з дошки. За один хід іноді виходить взяти одразу кілька шашок. Перемагає той, хто знищить усі шашки супротивника або доб'ється, що той не зможе вчинити жодного ходу. Або просто змусить його здатися.

2. Вчіться грамотно розпочинати партію

Якщо вам пощастило і ви граєте білими, важливо зробити добрий перший хід. Найпопулярніші ходи на початку партії такі: c3-d4 і c3-b4. E3 - d4 і g3-f4 теж хороші ходи, після них чорні не можуть отримати переважної переваги. Хід "на борт" (g3-h4) - грає, але після нього не варто особливо розраховувати на хороший результат. Хід a3-b4 теж не дуже хороший: білим доводиться захищатися та шансів перемогти небагато. А найслабший хід: e3-f4 - він закупорює всі шашки. Це «стовпний» хід, який не дає розвиватися.

3. Грамотне жертвуйте

У шашках є ще одне важливе правило: бити обов'язково. Це означає, що якщо на дошці виникає ситуація, коли ви можете взяти чужу шашку, потрібно це обов'язково зробити. Про це треба пам'ятати, щоб грамотне підставляти свої шашки - іноді буває, що суперник візьме одну вашу шашку, а ви у відповідь з'їсте у нього цілих три і зараз пройдете в дамки.

Раніше на аматорському рівні дозволялися так звані «фуки» — якщо суперник не взяв шашки, хоча така можливість була, можна було прибрати його з дошки. Зараз у таких випадках прийнято просити скасувати хід та нагадувати про правила. А можна продовжити партію, якщо це вигідно гравцеві, суперник якого забув про правило «бити обов'язково».

4. Найчастіше грайте

Є дуже просте правило: чим частіше ви гратимете, тим краще виходитиме. Тож не втрачайте можливості пограти — з друзями за дошкою та в інтернеті. Шашки - весела, динамічна і порівняно нескладна гра, так що знайти партнера, можливо, буде простіше, ніж у випадку з шахами. Експериментуйте з дебютами, намагайтеся вигадувати комбінації - спершу елементарні, а потім все складніше та складніше. Немає нічого приємнішого, ніж заманити суперника в пастку і одним ходом наполовину спустошити ряди його шашок.

5. Навчайтеся самостійно. Читайте книги та вирішуйте завдання

Якщо ви серйозно захопитесь шашками, читайте книги. Окремо варто приділити увагу книгам про дебюти. Початківцям підійде книга гросмейстера Євгена Кондраченка «Дебютні пастки та партії-мініатюри у російських шашках». Є й інші — наприклад, «Курс шашкових дебютів» Віктора Литвиновича та «Дебютна енциклопедія шашок, що літають» Василя Науміка та Ігоря Парчука.

Важливо тренуватися у вирішенні позицій. Завдання можна знайти в книгах (у великих книжкових можна знайти класичну «Антологію шашкових комбінацій» Едуарда Цукерника) та в інтернеті